

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

סמינר תאורטי קליני: טיפול באוכלוסיות בעלות מוטיבציה נמוכה
לטיפול - טיפול במשבר וטיפול ארוך טווח - 3847

תאריך עדכון אחרון 17-03-2025

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 2025

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר הילה יניב

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Hilla.Yaniv@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:
ד"ר הילה יניב

תאור כללי של הקורס:

מסגרות טיפול רבות בתחום של העבודה הסוציאלית מאופיינות באוכלוסיות מטופלים מורכבות מאוד המגיעות לטיפול במצבי קיצון שונים ומנסיבות שונות - לעיתים ללא רצון להגיע לטיפול, מתוך הכרח ואו כורח ועם מוטיבציה נמוכה לכך. הקורס יתמקד בטיפול במטופלים פונים אלה הנמצאים במצבי קיצון אקוטיים, עם מוטיבציה נמוכה לטיפול או שמטופלים שלא מרצונם. הקורס ייכלול בין היתר את העבודה הקלינית, תוך הבאת דוגמאות וניתוחי מקרה. כך, יידונו סוגיות טיפוליות והתערבויות עם מטופלים בעלי מוטיבציה נמוכה לטיפול או כלל ללא רצון בטיפול (כגון: מטופלים באשפוז כפוי, מטופלים תחת צוי בית משפט שונים, תחת פיקוח וכדומה). ההתייחסות וההסתכלות על המקרים, ועל הטיפול, תהיה מתוך הפרספקטיבה הפסיכו-דינאמית תוך שילובה בפרקטיקה של העבודה הסוציאלית. תהיה העמקה בייחודיות בניית הקשר, הברית הטיפולית, העברה-העברה נגדית, התנגדויות והמעשה הטיפולי ככללו עם מטופלים אלה - במצבי משבר וכן בטיפולים ארוכי טווח.

מטרות הקורס:

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

להעמיק במקרים טיפוליים ובניתוחם מתוך הפרספקטיבה הפסיכו-דינאמית, ושילובה בפרקטיקה של העבודה הסוציאלית. בדגש על מקרים של מטופלים עם מוטיבציה נמוכה לטיפול

דרישות נוכחות (%):

שיטת ההוראה בקורס:

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

(1) הבנות דינמיות, התערבויות דינמיות ועבודה סוציאלית

(2) קווים בטיפול המתאפיין במוטיבציה נמוכה לטיפול - בטרם תחילת הטיפול

(3) יצירת קשר וברית טיפולית

(4) פסיכותרפיה וסמכות

(5) העברה, העברה נגדית והזדהות השלכתית

חומר חובה לקריאה:

- בלום, י. (2018). טכניקות של התערבויות דינמיות. מתוך: ר. אלפנדרי (עורך), למצוא מקום לנפש, אבני יסוד בבודה סוציאלית פסיכודינמית (ע"ע 103-117). ירושלים: כרמל.
- פרויד, ז. (1922). משמעותם של הסימפטומים. בתוך: הרצאות המבוא לפסיכואנליזה (1958). תל אביב: דביר, ע"ע 175-186.
- דורסט, ר., ומרטיק, א. (1994). רפואה ושררה – טיפול כפוי בחולה נפש מנקודת הראות של המטפל. משפט וממשל, ג', ע"מ 119-143. (תינתן הכוונה לעמודים מסוימים לקריאה).
- רוזנפלד, י' (1984). סמכות כהזדמנות טיפולית. חברה ורווחה, ו', 3-6.
- קליין, מ. (1934). על העבריינות. מתוך: מלאני קליין: כתבים נבחרים ב' (2013). תל אביב: תולעת ספרים.
- סלונים-נבו, ו' (1994). טיפול בפונים שלא מרצון: אפיונים מיוחדים. בתוך י', ווזנר, מ' גולן, ומ' חובב (עורכים), עבריינות ועבודה סוציאלית: ידע והתערבויות (ע"ע 16-27). תל אביב: רמות.
- מרגולין, י' (2018). פסיכותרפיה במסגרות פורנסיות. שיחות, ל"ב (2), 173-180.
- ויניקוט, ד. ו. (1947) שנאה בהעברה הנגדית בתוך: עצמי אמיתי עצמי כוזב (2009) עמ' 65 תל אביב: עם עובד.
- שרב-איפרגן, ע' (2017). פרדוקס: פסיכותרפיה דינמית בטיפול כפוי בחולות אנורקסיה יצירת הברית והתהליך הטיפולי. שיחות, ל"א (3), 218-225.

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי:

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 100 %

מידע נוסף / הערות: